

Taras Bilous: “Överdriv inte den ryska propagandans inflytande”

[Ur [Europe Solidaire Sans Frontières](#). Ursprungligen publicerad av [den oberoende ryska nyhets-sajten] [Meduza](#), 22 augusti 2022. Översättning från engelska, Göran Källqvist. Kommentarererna inom hakparenteser är delvis ESSF:s och delvis översättarens.]

(**Taras Bilous** är en ukrainsk socialist, redaktör för den vänsterintellektuella tidskriften *Spilne* och aktivist i Sotsialnyi Ruch (Sociala rörelsen. Bilous har sedan början av mars tjänstgjort i Ukrainas lokalförsvarsstyrkor. Och på fritiden är han indragen i livlig polemik med vänsteraktivister, intellektuella och politiker i väst på Twitter och i de mest auktoritativa vänsterpublikationerna om behovet av solidaritet med Ukraina. *Meduza* talade med Taras Bilous om var utländska stereotyper om Ryssland och Ukraina kommer från och vad som kan göras åt dem – *Meduzas* redaktionella kommentar.)

I Ryssland finns det ganska lite kunskap om hur den ukrainska politikens fungerar, den diskuteras bara i termer av ”prorysk – proukrainsk”. Var snäll och förklara vilken plats du och Sotsialnyi Ruch har i den.

Vi bör starta med det faktum att det i Ukraina, såväl som i Ryssland, finns en systemisk och icke systemisk politik.

Det finns en parlamentarisk politik som äger rum i parlamentet och på TV – det är de partier som stöds av oligarkerna. Det fanns – och finns fortfarande delvis – gamla vänsterpartier som UKP (Ukrainas kommunistiska parti – *Meduzas* kommentar) – utbrytningar från Sovjetunionens kommunistiska parti. Det är en separat fråga om de ska betraktas som vänster eller ej, men på senare år har de inte representerat någon som helst kraft. De förlorade sina väljare redan innan Maidan och lagarna om avkommunisering, men efter att de stödde Janukovytsj förtryckande lagar inleddes ett massivt uttåg av medlemmar.

På lägre nivå finns civilsamhället. Det finns partier där också, men de skapas underifrån – vanligtvis kommer de inte in i parlamentet.

Ett mer realistiskt sätt för aktivister att komma in i den parlamentariska politiken är att komma med på någon av [Svjatoslav] Vakartjuks partilistor. Det gjorde vi också – vi försökte registrera vårt eget parti, men det visade sig vara alltför komplicerat i fråga om byråkratiska och ekonomiska resurser. Å andra sidan lyckas partier som kommer in i parlamentet vanligtvis inte att mobilisera folk på gatorna. Exempelvis Julia Tymosjenkos Batkivsjtjyna – de anställde bara fanbärare och iscensatte betalda demonstrationer. Samma sak med Regionernas parti och andra. Även om aktivistiska organisationer och partier inte lyckas komma in i regeringen kan de sätta tryck på myndigheterna underifrån.

De ryska politiska teknologer som satte igång valen i Ukraina trodde att de förstod parlamentarisk politik – och då bara den som existerade före Zelenskyj. När han kom fram förändrades den drama-

tiskt. Det är troligen en av Putingruppens största brister. De underskattade gravt det ukrainska samhällets mobiliseringspotential, inklusive de frivilligorganisationer som bildades efter att kriget började [2014]. Ja, en del av dem uppstod på basis av befintliga civila institutioner, men många skapades i stort sett från noll av vanligt folk, lokala ledare som tidigare inte hade varit indragna i politiskt verksamhet. Det har de ryska politiska teknologerna inte lyckats förstå.

Det ukrainska civilsamhället har också sina egna sektorer. Den liberala sektorn är en slags huvudfåra. Det finns också en ultrahöger som även om de inte kommer in i parlamentet har en viss styrka på gatorna. Den ”nya” vänstern hade en uppgångsperiod – någon gång mellan 2008-2012 – men i och med Maidan och speciellt när kriget började i Donetsbäckenet gick det gradvis utför. De senaste åren har den vuxit något – fler unga människor kommer med än lämnar.

Och jag känner inte till någon vänsterorganisation i Ukraina – feministisk, anarkistisk och så vidare – som har fallit samman sedan det fullskaliga kriget inleddes. Dynamiken är en helt annan nu än 2014.

Och vad berodde den ukrainska gräsrotsvänsterns nedgång efter Maidan på?

Jag måste säga att jag bara kan tala om denna period som utanförstående. På den tiden var jag med i en nationellt liberal organisation – jag kommer själv från en nationalistisk familj i Luhansk. Och vi samarbetade med vänsteraktivister från fackföreningen Pryamaja Dija (Direkt handling) när de organiserade studentprotester.

Men vänstern var inte redo för Maidan. På grund av Maidans nationalistiska fördomar var det inte den revolution de hade drömt om. Många människor blev splittrade – och ännu mer splittrade när kriget [i Donetsbäckenet] började. Vissa inom vänstern började ha proryska uppfattningar, vissa for till fronten för att strida för Ukraina, medan andra försökte inta någon sorts kompromissposition, som till slut ledde till att vänstern splittrades. Såvitt jag kan se är situationen liknande i Ryssland.

Mellan våren 2015 och våren 2019 anslöt sig fyra nya personer till *Spilnes* redaktion, inklusive jag. Vi förenades av det faktum att vi alla kom från Donetsbäckenet och att alla stödde Maidan, men vår inställning till kriget var inte vanlig i Ukraina: vi var för dialog och en kompromisslösning av konflikten.

Hade ni några förbindelser med den ryska vänstern?

Även den ryska vänstern splittrades för övrigt på grund av Maidan, och vi avbröt förbindelserna med de som stödde LNR och DNR. Vår främsta allierade i Ryssland är RUD [Ryska socialistiska rörelsen]. Vi skrev en gemensam appell med dem efter att kriget började [24 februari 2022].*

Exakt vad gjorde du före kriget?

Vad gäller vår verksamhet finns det en personlig fråga som jag sysslade med utanför vår organisation. Som jag sa tidigare så splittrades den ukrainska vänstern på frågan om Donetsbäckenet, och vi beslutade oss för att inte ta upp den för att inte orsaka onödigt bråk.

Och det var där min vänsteraktivism började: 2014-2019, i projekten Nytt Donetsbäcken, Bygga Ukraina tillsammans (Buduyemo Ukraina Razom) och andra frivilliginitiativ. Jag reste till Donetsbäckenet, deltog i reparationer av skolor och andra byggnader som hade skadats under striderna,

* [Uttalande av Ryska socialistiska rörelsen och ukrainska Sotsialny Ruch: mot den ryska imperialismen](#) – öa.

och arbetade med barn. Gradvis övergick jag från aktivism till redaktionsarbete och började skriva texter om Donetsbäckenet. Till exempel om flygangreppet mot Luhansks Regionala statsadministration – det var en mycket kontroversiell fråga i det ukrainska samhället, statstjänstemän sa att angreppet inte kunde ha genomförts av Ukraina. Sedan kom nästa [angrepp] mot byn Luhanska (som dödade 12 civila – *Meduzas* kommentar), och under åren har ingen erkänt det som hände där. Och jag har skrivit mycket om civila offer för kriget i Donetsbäckenet på båda sidor.

Men alla handlingar från de ukrainska myndigheterna avseende Donetsbäckenet, som förtjänar kritik, bleknar i jämförelse med det Ryssland gör nu. För närvarande förstör Ryssland mitt lilla fosterland, Donetsbäckenet. Den ryska armén har ödelagt Severodonetsk, Popasna, Mariupol och andra städer i Donetsbäckenet, samtidigt som de hycklande har ropat om ”folkmord på folket i Donetsbäckenet” för att rättfärdiga invasionen. De talade om Ukrainas underlåtelse att följa Minsk-avtalen och höll tyst om sina egna brott mot just dessa avtal. Nu säger de att väst är berett att kämpa ”till sista ukrainare”, samtidigt som de själva tvångsmobiliserar män i LDPR (Rysslands liberal-demokratiska parti) och använder dem som kanonmat.

Om vi ska tala om vår organisation [”Sotsialnyi Ruch”], så sysslar vi allmänt sett med sociala frågor. Ledaren för vår organisation [Vitalij Dudin] är advokat som sysslar med arbetstagares rättigheter. En del av våra aktivister arbetar som organisatörer i fackföreningar. Några månader innan invasionen organiserade vi till exempel en demonstration i Kiev mot prisökningar på offentliga transporter. Utöver de saker vi organiserade själva anslöt vi oss till andra – vi stöder olika miljöinitiativ, feministiska initiativ, deltar i demonstrationer 8 mars. Bland annat organiserade vi aktioner i Kiev till minne av Stanislav Markelov och Anastasia Baburova.

Till en av dessa kom ni en gång med ett plakat där det stod ”Upplös Azovregementet”.

Jag blir fortfarande påmind om det. Ärligt talat, om jag hade vetat vad som skulle hända i år är jag inte säker på att jag skulle ha kommit med ett sådant plakat. Grundarna av Azov 2014 var personer med nynazistiska åsikter, åtminstone tidigare. [Andriy] Biletskyi förnekade då ett sådant förflutet – och hävdade samtidigt att hans åsikter inte hade förändrats.

Men inte ens 2014 var alla soldater i Azov nynazister, och ännu mindre under de följande åren, då ledningen förändrades och många personer anslöt sig bara på grund av att det var en av de mest stridsberedda enheterna i Ukraina. Den ryska propagandan kan visa enskilda soldater med [nynazistiska] tatueringar hur mycket de vill, men det finns mer än 1.000 soldater i regementet, bland dem folk med olika uppfattningar.

Hursomhelst är Azovsoldaterna, oavsett sina uppfattningar, ukrainska militärer och ska behandlas precis som alla andra krigsfångar under internationell lag. Precis som försöket att mörklägga mordet i [fångsläget] Jelenivka är denna ”tribunal” ett krigsbrott. De som deltar i den kommer förr eller senare att ställas inför rätta.

En av hjältarna i Jonathan Littells rapport i *Meduza*, Dmytro Reznitjenko, själv tidigare nynazist, säger att moderna ukrainare som har försökt att uttrycka sin världssyn helt enkelt inte hade något annat att vända sig till än det förflutna, där det bara finns [nationalistarmén] UPA:s rödsvarta flagga. Betyder det, som Littell skriver, att behovet av en sådan symbolisk projektion av det förflutna på det nuvarande kommer att försvinna i Ukraina, när landet nu förenas av erfarenheterna av ett gemensamt krig?

Jag tror inte det. Under de senaste 20 åren har en av hörnstenarna i de politiska stridigheterna i Ukraina varit uppdelningen mellan villkorligt ”västvänliga” och ”proryska” politiker – och det kommer definitivt att upphöra att vara relevant. Om det efter det kommer att finna en absolut minoritet med proryska åsikter, så kommer den att vara så marginell att den inte ens kan tas med i beräkningen. Det som kommer att hända i de territorier som nu kontrolleras av Ukraina är en annan fråga. Men troligen kommer andra politiska splittringar – exempelvis mellan vänster och höger – att bli ännu mer relevanta. Politiken i Ukraina kommer att förändras en hel del. Kriget kommer att rensa spelplanen.

Vad gäller den ukrainska nationalismens symbolik, så finns det två olika frågor. UPA-flaggor, porträtt av [nazistkollaboratören] Bandera, och så vidare användes av personer med olika åsikter, inklusive ukrainska liberaler, och de gav dem mycket olika innebörd. Men ultrahögern skiljde sig genom att inte bara använda symboler från den tidigare ukrainska nationalismen, utan alla möjliga solhjul, ”svarta solar” och andra saker som inte har något med den ukrainska historien att göra. Det är importerat från den europeiska ultrahögern, det kom därifrån till Ukraina och Ryssland – alla de här keltiska korsen och så vidare. Och i deras fall fungerar inte Reznitjenkos förklaring.

Varför övergick du från aktivism till polemik med vänstern i väst om Ukrainakrigets innersta natur? Har du några erfarenheter av att ha kommunicerat med dem?

Jag har faktiskt aldrig varit i väst, bara en gång på en konferens i Wien. Andra redaktörer och aktivister i ”Spilne” och ”Sotsruch” har mycket mer erfarenheter: många av dem studerade på universitet i Centraleuropa och så vidare. Jag kommunicerar bara med några tyska vänsteranhängare som har kommit till Ukraina för att delta i några projekt.

Spilnes viktigaste ekonomiska kompanjon är den tyska Rosa Luxemburg-stiftelsen, som är knuten till partiet Die Linke, även om det inte är partipengar. Die Linke har en hel del interna strömningar som är i konflikt med varandra, det är ett ganska brokigt parti, där det finns de som stöder oss och de som inte förstår oss alls. Så vi försökte påverka den tyska vänsterns ståndpunkt, eftersom vi redan har band till dem.

När truppöflyttningarna vid gränsen började igen på hösten [2021] hade jag planerat att ta ett sabbatsår och resa till det anarkistiska kooperativet i Transkarpatien. Men det blev uppenbart att något måste göras, och ingen annan än jag var villig att skriva artiklar. Jag skrev först två – till Rosa Luxemburg-stiftelsens webbplats och till Open Democracy. I dessa artiklar försökte jag försiktigt ta itu med stereotyper inom vänstern i väst [om Ukraina] och påverka dem, få dem att ändra sig.

Jag arbetade på den tredje artikeln när invasionen redan hade börjat. Jag bodde vid den tiden nära Kiev, och tvingades bokstavligen återvända till staden till fots, eftersom de offentliga transporterna inte längre fungerade. Några veckor före invasionen möttes ett antal socialister och anarkister och diskuterade vem som skulle göra vad om [kriget] började. Jag och några andra personer enades om att bilda ett frivilliginitiativ som skulle hjälpa vänsteranhängare och antiauktoritära frivilliga inom lokalförsvaret och ta itu med humanitär hjälp. Men när invasionen inleddes ändrade jag mig och beslutade mig för att också ansluta mig till lokalförsvarsstyrkorna. Nästa dag fick jag höra att tidskriften *Jacobin* ville att jag skulle skriva en artikel till dem om den ukrainska vänstern i kriget.

Jacobin är den vänsterpublikation i väst som jag läser mest, och jag har publicerat en artikel i den en gång tidigare. Efter det kritiserade läsare min artikel för att vara ”ryssfientlig”, ty trots att de har

en amerikansk publik har en stor del av den illusioner om Ryssland. På grund av detta ändrade de troligen sin redaktionella policy, och under de sista månaderna innan invasionen hade de hemska artiklar om konflikten mellan Ukraina och Ryssland. När de kontaktade mig svarade jag att jag bara var beredd att skriva en artikel åt dem som kritiserade hur vänstern i väst förhöll sig till Ukraina. Det kanske var min brist på erfarenheter av att umgås med vänstern i väst som fick mig att snabbt ändra min ton mot dem – jag försökte inte ens försiktigt uppmuntra dem utan började omedelbart kritisera dem hårt. Och när de kontaktade mig med ett erbjudande att skriva en artikel svarade jag att jag kunde tänka mig det, men att artikeln skulle vara en kritik av redaktionens ståndpunkt om Ukraina.

De vägrade, och mitt ”Brev till vänstern i väst” publicerades slutligen på Open Democracys webbplats på krigets andra dag. Det diskuterades vida inom vänsterkretsar både i väst och i Latinamerika, det översattes till spanska och till och med kinesiska. Jag vet inte vem som gjorde det, men efteråt kontaktade aktivister från Hongkong Sotsialnyi Ruch och sa att de hade samma problem med vänstern i väst som sa: aha, ni är mot det kinesiska kommunistpartiet, så då är ni för den amerikanska imperialismen.

Jag skrev den texten, och sedan kunde jag inte komma med i lokalförsvaret första gången jag anmälde mig, det var enorma köer. Så i några veckor arbetade jag frivilligt med humanitär hjälp och hjälpte vänsteranhängare och antiauktoritära frivilliga i lokalförsvarsstyrkorna och militären.

Efter några veckor anslöt jag mig till lokalförsvaret, och det visade sig att det ibland fanns tid att skriva nya artiklar. Efter invasionen fick jag in texter i [vänstertidningen] *Dissent Magazine*, och i samma *Jacobin*, om varför vänstern i väst borde stöda Ukraina, men jag känner bara inte för att förklara sådana grundläggande saker längre. Kriget har pågått i månader nu, det har funnits gott om tid att reda ut det. Jag blev mer intresserad av att skriva om internationell säkerhet och inflytelse-sfärer eftersom jag försökte säga något nytt i dem, men de artiklarna läses mindre.*

Exakt vilka stereotyper om Ukraina kämpar du mot?

Det finns väldigt varierande uppfattningar inom vänstermiljön – grovt sett från ”allt är väldigt dåligt” till ”ganska bra”. Det finns stalinister – för dem är allt klart och det finns inget att diskutera. Även om det finns en del dugliga även bland dem – jag blev överraskad av ett indiskt stalinistiskt parti som fördömde den ryska aggressionen mot Ukraina med citat från Stalin.

Men viktigare för mig är när personer med till synes progressiva åsikter, från vilka du förväntar dig om inte stöd så åtminstone en acceptabel ståndpunkt... Som [Noam] Chomsky eller [den tidigare ledaren för det brittiska Labourpartiet Jeremy] Corbyn... Öppet stöd till Ryssland är fortfarande ett marginellt fenomen, och om det finns så är det mer i Latinamerika än i väst. Här stöter man oftare på en sorts neutral inställning – att vi, säger de, principiellt fördömer krig, men inte mer än det.

Det gäller till exempel DiEM25, ett förbund som organiserats av [tidigare grekiska finansministern Yanis] Varoufakis. Eller ”Progressiva internationalen” som startats av DiEM25 och en del medlemmar av [vänsterrepresentanten i Demokratiska partiet och presidentkandidaten Bernie] Sanders’ grupp. Efter krigsutbrottet tillkännagav det polska vänsterpartiet Razem (Tillsammans) och vår tidskrift att de drog sig ur detta förbund. Deras ståndpunkt är att krig är mycket dåligt – i grund och botten att ”vi uppmanar till förhandlingar och ett snabbt slut på kriget”.

* Flera av de omnämnda artiklarna finns i lästipsen i slutet av denna artikel – öa.

Det är sämre än Die Linke. Tack vare våra ansträngningar har de intagit en mer eller mindre godtagbar ståndpunkt. Och DiEM25 och Progressiva internationalen, som har mer demokratiska rötter, uppmanar till förhandlingar men kräver inte att Ryssland drar tillbaka sina trupper.

Nästa stadium [inom vänsterns ståndpunkter] är att öppet fördöma en ryska aggressionen och kräva att trupperna återvänder till gränserna före 24 februari, men inte stöda vapenleveranser [till Ukraina]. Nå, okej, men det är oklart – vad ska ske sedan? Med vilka medel föreslår ni att vi ska uppnå [de här målen]? Det är bara Die Linke, men deras ståndpunkt är vacklande – [ungdomsorganisationen] stöder redan vapenleveranser, trots att partiets officiella ståndpunkt fortfarande är mot det.

I allmänhet beror uppfattningarna inom vänstern en hel del på landet. De skandinaviska vänster-rörelserna intog snabbt en korrekt ståndpunkt – både socialdemokrater och radikaler. De agerar mycket mer tillfredsställande än vänstern i Sydeuropa – i Grekland och Italien är det helt enkelt skrämmande. I tysktalande länder är generationsklyftan mycket tydlig – i Die Linke är unga människor för att ge vapen, inte alla förstås, men situationen är i denna mening sämre i den äldre generationen. I engelsktalande länder finns å andra sidan inte någon sådan klyfta.

Vad gäller stereotyperna. Tja, exempelvis säger en del att Maidan är en USA-stödd högerkupp, en nästan fascistisk kupp och så vidare. Frågan här är hur giltig folks uppfattning är av både Ukraina och Ryssland. Vissa personer kan inse att Ryssland är ett kapitalistiskt land med en reaktionär regim, men, troligen tack vare påverkan från Russia Today, har de en del illusioner om att Ryssland har en stark fackföreningsrörelse. Tja, så är det.

Under diskussioner med vänsteranhängare i väst får jag ofta höra argument att NATO stödde och använde den yttersta högern under det kalla kriget. Men kalla kriget tog slut för 30 år sedan, och det faktum att [USA] i Syrien valde de socialistiska syriska kurderna som allierade istället för någon annan styrka tycker jag också är ett gott tecken på hur långt USA:s utrikespolitik idag är från kalla krigslogiken. Samtidigt bortser dessa vänsteranhängare från det faktum att det under de senaste decennierna är Ryssland som har stött den yttersta högern i Europa.

De kanske också påminner oss om att den ukrainska regimen förtrycker vänstern. Och det är ett separat problem att förklara för vänstern i väst, att när de läser namn som ”Ukrainas progressiva socialistparti” så betyder det något helt annat än vad de tror. [Natalja] Vitrenko (ledaren för Ukrainas progressiva socialistparti – *Meduzas* kommentar) samarbetade med [den ryske ultra-reaktionären Alexander] Dugin, de hade öppet rasistiska valaffischer och så vidare. I allmänhet var alla de förbjudna partierna med den sortens vänsternamn på det sättet.

Vänstern i väst kritiserar ofta Ukraina, och skriver till exempel om oligarkernas politiska inflytande. Och vilka är de praktiska slutsatserna? Jag är också medveten om att Ukraina har en dålig regering med en nyliberal politik. Vi kämpade mot den före kriget, vi måste fortfarande kämpa mot den – till exempel när den försöker inskränka arbetarnas rättigheter. Jag känner till en hel massa brister i det ukrainska samhället, regeringen och politiken, men det betyder inte att vi inte ska stöda motståndet mot den ryska aggressionen.

Var kommer de här stereotyperna från? Påverkas de bara av den ryska propagandan eller finns det andra faktorer? Det är till exempel känt att Russia Today arbetade speciellt med denna miljö: många av deras studiovärdar var vänsteraktivister, och de hade ett antal

medieprodukter, som podcaster, som specifikt riktade in sig på vänsterpubliken i väst.

Jag tror inte att den ryska propagandans inflytande ska överdrivas här. Ett förstklassigt exempel är Slavoj Žižek. Fram till nyligen skrev han texter på Russia Today om [Edward] Snowden och så vidare. Men efter 24 februari avbröt han allt samarbete med dem och har nu en ganska acceptabel inställning [till Ukraina].

Den viktigaste negativa effekten av den ryska propagandan är att den pådyvlar oss en förvrängd bild av den postsovjjetiska verkligheten. Här har vänstern i väst inga egna erfarenheter, inga informationskällor och ingen förståelse av vad som händer här och hur. Och eftersom de inte litar på vanliga media har den ryska propagandan ofta blivit deras främsta informationskälla.

Men vänstern i väst behöver inte Russia Today för att ogilla den amerikanska imperialismen, USA:s herravälde, den unipolära världen och NATO. De har tillräckliga egna skäl att göra det. Den äldre generationen deltog ofta i protester mot Vietnamkriget eller andra amerikanska operationer under kalla kriget, medan den yngre generationen formades av Irakkriget. En annan sak är att många personer är helt okritiska mot tanken på en multipolär värld istället för att fundera på hur de själva ska demokratisera världsordningen. Deras motstånd mot NATO blir ofta helt enkelt en del av deras identitet istället för att ta itu med den specifika politiska frågan som måste behandlas som en del av en vänsterstrategi. Även de som otvetydigt stöder Ukraina och vapenleveranser skiljer sig bara i att de förespråkar upplösning av alla militärallianser, inklusive [militäralliansen mellan postsovjjetiska stater] CSTO.

Okej, om man upplöser både NATO och CSTO, vad kommer det då att finnas för alternativ inom internationell politik och hur kan man förhindra att de starka staterna påtvingar de svaga staterna sin vilja? För länderna i Östeuropa är medlemskap i NATO en säkerhetsgaranti, medan det för Armenien är medlemskap i CSTO. Självt är jag ingen beundrare av NATO, jag anser att militärallianser som domineras av imperialistiska stater är ett dåligt verktyg för att stöda en internationell säkerhet. Men det innebär inte att NATO bara är en sorts världens gissel.

Det förefaller för mig som om problemet här är den geopolitiska logiken. Jag har till exempel skrivit att vi behöver Ryssland som en motvikt mot USA. Men så länge Putins regim existerar kommer i själva verket logiken hos denna konfrontation sannolikt att stärka NATO, vilket vi har sett i efterdyningarna till invasionen av Ukraina. Vi behöver inte en multipolär värld, vi behöver inte motvikten från en imperialism mot en annan. Vi måste kämpa för en gemensam demokratisering av världsordningen, och för det kan vi utnyttja motsättningar mellan olika länder. Men en multipolär värld där varje imperialistiskt land har sin egen inflytelsesfär och driver sin egen imperialistiska politik är en återgång till 1800-talet. Och det behöver vi absolut inte.

Ofta använder vänstern i väst argumentet att Ryssland är en svag imperialistisk stat. Okej, tack gode Gud, en svag imperialistisk stat. Betyder det att vi ska sätta mindre tryck på Ryssland? De tonar ner det, men i själva verket är det uppenbart att många tycker det.

Om ni kommer ihåg Lenin under Första världskriget, så skrev han också att Ryssland var [världskrigets] svagaste deltagare, så de borde besegras först. Antagandena är samma men slutsatserna helt olika.

Eller ta er intervju med Chomsky. Vid ett tillfälle säger han att så här ser världen ut, och om ni inte

gillar den så leta efter en ny. Och han ger exemplet Kuba. Enligt hans logik vill Ryssland inte att Ukraina ska bli allierad till USA. I själva verket har vi ett verkligt exempel med Kuba, som var allierad till Sovjetunionen. I själva verket upphörde inte det militära samarbetet mellan Kuba och Sovjetunionen efter Kubakrisen.

Under Kubakrisen var det faktiskt inte riktigt som Chomsky presenterade det i sin intervju med er, eftersom det var ett givande och tagande. I utbyte mot att avlägsna de sovjetiska missilerna från Kuba utlovade Kennedy garantier om icke-aggression mot Kuba och att avlägsna amerikanska missiler från Turkiet. Det fanns i själva verket inga garantier [att det skulle göras], men det ägde aldrig rum något som liknade Grisbuktsinvasionen igen. Vem vet, kanske Chrusjtjov räddade den kubanska revolutionen med detta spel. Trots allt fortsatte det militära samarbetet – för Kuba var det en av säkerhetsgarantierna för att USA inte skulle angripa dem. Det är faktiskt ett exempel på det faktum att stora länder vanligtvis inte blir allierade med andra stora länder, utan [samarbetar?] på grund av att de behöver skydd från något annat stort land.

Så vänstern borde istället försvara de svaga ländernas rätt att välja sina allierade. Men i en intervju med er sa Chomsky återigen att det är meningslöst att försvara Mexikos rätt att bli allierad med Kina. Hur kan man kalla sig en kritisk intellektuell efter det?

Det är helt enkelt att acceptera det imperialistiska status quo, imperialistiskt ”bondförnuft” med Gramscis ord. Om någon konservativ sa det så vore det förståeligt. När [John] Mearsheimer säger det är det inte så konstigt. Men när vänsterfolk säger det, vad är det då? Med Chomsky är det ändå inte så konstigt, med tanke på hans ståndpunkt om Syrien, den syriska vänstern har skrivit en hel del om det.

Den främsta orsaken här är troligen att vänstern under de senaste decennierna har försvagats, och det har inte befrämjat det politiska tänkandet och strategin. Det märks även hos de som har intagit en mer acceptabel ståndpunkt [om Ukraina]. Även många av våra allierade i väst är mer intresserade av att inta den riktiga ståndpunkten och övertyga andra än på att diskutera vad som kan göras praktiskt för att påverka situationen.

Jag tycker till exempel att ett viktigt krav för vänstern på den internationella politikens område skulle vara att reformera och demokratisera FN. Men många personer vill inte alls diskutera detta eftersom FN fortfarande är ett förbund som domineras av imperialistiska stater. Okej, vilket är då alternativet?

Har dina ansträngningar fått några praktiska resultat? Har många blivit övertygade?

Ironin är att den text som jag är minst nöjd med är den som har spridits mest i utländska kretsar. Jag skrev den bokstavligen i flykten, skickade iväg den och gick för att skriva in mig i armén. Folk skrev till mig från hela världen och tackade mig för den, inte bara från väst – Brasilien, Japan och så vidare. De sa att jag hjälpte dem att allmänt sett förstå vad som pågick här. Återigen för att de inte litat på de vanliga förklaringarna.

Men även om jag och andra ukrainska vänsteranhängare hade hållit tyst, skulle vänstern i väst ändå ha splittrats på frågan om inställningen till kriget. Så det viktigaste vi lyckades göra var att stärka dem som omedelbart intog en mer tillfredsställande ståndpunkt.

En annan sak är att den mer proryska delen av vänstern i väst var tyst under krigets första dagar – de

chockades av det som hände, eftersom de i tre månader hade haft fullt upp med att håna USA:s varningar om att Ryssland förberedde sig för krig och säga att det inte skulle bli något krig. Men nu har de ändrat strategi och försöker återigen påverka den allmänna opinionen. Man skulle tro att folk skulle ha förstått efter det som hände, men nej. Så trots ett antal framgångar har det också skett försämringar.

Hur bedömer du den ryska antikrigsoppositionens aktioner?

I början av kriget hoppades många ukrainare att den ryska antikrigsrörelsen skulle kunna påverka en del. Men sedan såg de att vissa istället började kritisera trender i det ukrainska samhället – för ungefär en månad sedan klagade en skribent på att ukrainarna motverkade den ryska kulturen och förstörde Puskjins viktiga verk (och menade då en spalt av Leonid Bershidsky i *The Washington Post* – *Meduzas* kommentar). Men det är inte alls vad den ryska intelligentsian borde göra just nu. På det sättet kommer de absolut inte att påverka situationen till det bättre. Om de har tillgång till media i väst borde de använda det för att övertyga allmänheten i väst att agera modigare och mer beslutsamt. Vi är helt klara över att det är en sak när ukrainarna begär vapen, men en helt annan om oppositionella ryssar gör det.

Jag inser förstås att sådana uttalanden kan utplåna alla politiska framtidsutsikter i Ryssland för dessa personer. Men efter 24 februari hänger varje förhoppning om demokratisering i Ryssland på att Ryssland besegras militärt och hur snabbt det sker. Och när Tyskland i flera månader dröjde med att leverera vapen var det ryssarna som kunde ha påverkat det. Jag vet att en del har försökt, men det räcker inte för ukrainarna. De behöver förvisso mer än artiklar om att ukrainare har sårat Puskjin. Jag gillar verkligen inte snacket om att alla ryssar är likadana, men det stämmer verkligen att till och med en del medlemmar i den ryska oppositionen har majestätiska avsikter.

Men istället för att klaga på konsekvenserna av kriget är det bättre att försöka lösa roten till problemet. De som hjälper de ukrainska flyktingarna gör ett bra jobb, det finns inga frågor om dem. Det är ett mycket viktigt arbete, någon måste göra det, och de som gör det ska inte utsätta sig för ännu mer fara. Av alla antikrigsrörelserna i Ryssland är det för mig mest positiva exemplet, ett exempel som saknar alla majestätiska komplex, det Feministiska antikrigsmotståndet.

Å andra sidan förstår jag att deras verksamhet i Ryssland inte är särskilt effektiv just nu. Idag kan protester i Ryssland bara leda till en ökning av antalet politiska fångar, och det är ingen större nytta med det. Så hur man ska agera under de specifika omständigheterna avgörs bäst av de som lever under dessa omständigheter. Anarkisterna som saboterar järnvägar är en annan fråga. Jag förstår att inte alla vågar utföra sådana aktiviteter, men det är hittills ett av de bästa sätten att få slut på kriget, eftersom det påverkar Rysslands stridsförmåga på ett direkt sätt.

På mig verkar det som om många ryssar, även de i oppositionen, inte förstår att Ukraina inte kommer att kapitulera. Och det handlar inte om Zelenskyj – i denna fråga uppfyller han bara folkets vilja. Efter det som Ryssland har gjort är en absolut majoritet av ukrainarna mot eftergifter till Ryssland. Ukrainarna är redan beredda att överleva vintern utan gas och ljus. Alla inser att ett fortsatt krig innebär ytterligare förluster, men Ukraina är redo att kämpa tills det segrar.

Ryssland kan inte vinna, och den enda orsaken till att kriget fortsätter är att en patetisk dvärg i en bunker inte kan medge att han gjorde bort sig när han gav order om att invadera Ukraina. När Ryssland förlorar kommer han att förlora makten, och med detta skjuter han upp det ögonblicket,

drar ner sitt land i ett allt större hål. Men ju snabbare Ryssland erkänner sitt nederlag och drar tillbaka sina trupper från Ukraina, desto bättre kommer det att bli för ryssarna själva.

Lästips, texter av Taras Bilous:

[Ett brev från Kiev till vänstern i väst](#). Bilous' allvarliga kritik mot hur delar av vänstern har hanterat Rysslands aggression mot Ukraina.

["Vänstern i väst måste tänka om"](#). Intervju från mars 2022 om situationen i krigets Ukraina och hur vänstern i väst analyserar den.

[Självbestämmande och kriget i Ukraina](#). Varför vänstern ska stöda Ukrainas motståndskamp, inklusive vapenleveranser till den.

[Kriget i Ukraina, internationell säkerhet och vänstern](#). Om kriget i Ukraina, NATO:s roll och förslag till vänsterstrategi i frågan om internationell säkerhet.

[Varför jag gör motstånd mot den ryska invasionen](#). Taras Bilous förklarar varför han gör militärt motstånd mot Rysslands invasion.

[Hur en politik med inflytelsesfärer stärker reaktionen](#). Kan vänstern stöda en uppdelning av världen i inflytelsesfärer? Bilous menar att diskussioner inom vänstern i väst visar att delar av vänstern gör det.